

KAIP REALIAI IŠSAUGOTI MEDŽIUS VYKDANT TINKLŲ TIESIMĄ IR/AR JŲ REMONTĄ

Žaliojo Vilniaus politikos tikslai:

SUPRASTI
SAUGOTI
PUOSELĖTI

Giedrė Čeponytė
Vilnius

2021-03-16

VGAT organizuotas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

1

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010-03-15 įsakymas Nr. D1-193 „Dėl Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“ kurios skelbia:

- **nekasti tranšėjų** (kabelio, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžių ir kt. įrenginių tiesimui) arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm, arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo;
- **medžių lajos projekcijos zonoje darbus vykdyti žemiau pagrindinių skeletinių šaknų** (ne mažiau kaip 1,5 m nuo dirvožemio paviršiaus), nepažeidžiant šaknų sistemos;
- **nepakeisti** daugiau kaip 5 cm (virš ar žemiau) **natūralaus grunto lygio** prie medžio šaknų kaklelio ir iki 2 m atstumu nuo medžio kamieno.

2021-03-16

VGAT organizuotas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

2

1. KĄ DARYTI GAVUS PROJEKTĄ, KURIS PRIEŠTARAUJA ŠIOMS NUOSTATOMS?
2. KĄ DARYTI, JEI BŪTINA REMONTUOTI/KEISTI TINKLĄ KURIS APAUGĘS MEDŽIU?

2021-03-16

VGAT organizuojamas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

3

KELI PATARIMAI:

1. Gražinti projektą projektuotojams su priedu, kad neįmanoma atlikti rangos darbų neprieštaraujant LR AM įsakymu **D1-193** patvirtintoms taisyklėms...
2. **Patarimas projektuotojams** - rengiant projektus atlikti išsamią esamų medžių inventorizaciją įvertinant ir pažymint:

- kamieno skersmenį,
- lajos plotą, pjūvyje - plotį/aukštį,
- numanomą šaknų užimamą plotą

Techninėje specifikacijoje nurodyti kaip turi būti atliekami tranšėjų kasimo/tinklų tiesimo darbai NEPAŽEIDŽIANT ARBA MINIMALIAI PAŽEIDŽIANT ESAMŲ MEDŽIŲ ŠAKNIS.

3. Pasirenkant statybos technologijas ir būdus siekti kuo mažiau pažeisti saugomo medžio šaknis ir lają.

4. Didinti baudas ir griežtinti reikalavimus... ☹

2020 m. gruodžio 16 d. Administracijos direktoriaus įsakymu „DĖL TURPINĖS ŽALOS DĖL PAŽEISTŲ IR ŽUVUSIŲ ŽELDINIŲ APSKAIČIAVIMO METODIKOS TVIRTINIMO“ Nr. 30-2871/20

2021-03-16

VGAT organizuojamas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

4

Pažeistas želdinys liepa, 40 cm skersmens, auganti miestų centrinėje dalyje, kai pažeidimas yra nuo 30 iki 60 procentų:

Želdinio atkuriamoji turtinė vertė apskaičiuojama pagal formulę:

$$\dot{Z}AV = P \times (K + A) \times S \times V$$

P = 1,3 kai medžio (lajos, kamieno ar šaknų) gyvybinių funkcijų pažeidimas siekia nuo 30proc iki 60proc;

K - želdinio įsigijimo su pristatymu kaina, įkainis taikomas pagal šiuo metu galiojančias sutartis;

A – sodinimo vietos paruošimas želdinių sodinimui ir vienerių metų priežiūros įkainis, taikomas pagal šiuo metu galiojančias sutartis;

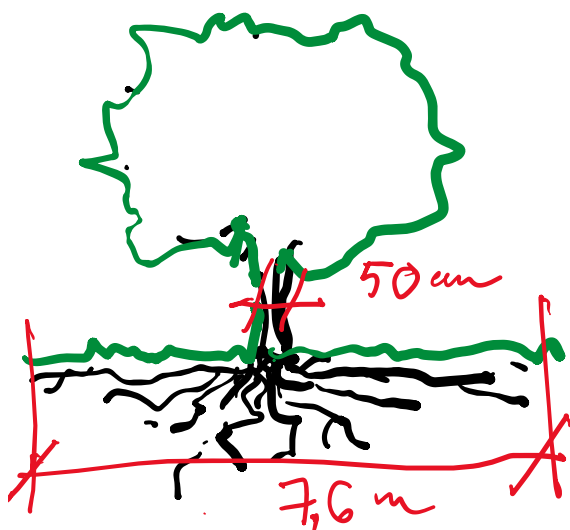
S – medžio skersmuo 1.3m aukštyje, nupjauto matuojamas kelme;

V = 1,3 kartus istoriniuose želdynuose, valstybinės reikšmės parkuose, miestų centrinėje dalyje, miestų senojo miesto vietose (pagal Kultūros vertybių apsaugos departamento patvirtintas schemas), miestų ir miestelių parkuose, skveruose augantiems medžiams;

$$\dot{Z}AV = 1,3 \times (228,77 + 127,05) \times 40 \times 1,3 = \mathbf{24\,053,43\text{€}}$$

VGAT organizuotas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

5

Medžių šaknų augimo plotas priklausomai nuo medžio kamieno skersmens (diametro)

Medžio skersmuo (diametras) cm	kamieno (diametras) m	Minimalus šaknų sistemos skersmuo (diametras) m	Minimalus šaknų sistemos plotas <u>ne mažesnis</u> nei lajos projekcijos plotas kv m.
5		0,75	1,5
10		1,5	7
15		2,3	15
20		3	30
25		3,8	45
30		4,6	65
35		5,3	90
40		6,1	115
45		6,8	145
50		7,6	180
55		8,4	220
60		9,1	260
65		9,9	310
70		10,7	355
75		11,4	410
80		12,2	465
85		12,9	525
90		13,7	590
95		14,5	660
100		15,2	730

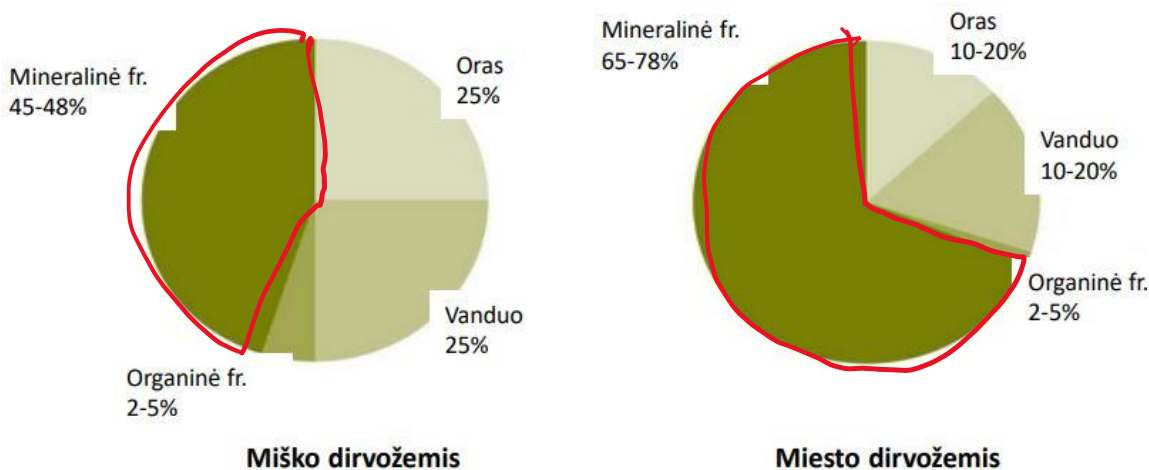
2021-03-16

VGAT organizuotas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

6

MIESTE MEDŽIAI AUGA SUNKIAU IR SENSTA GREIČIAU

DIDŽIAJĄ DALIMI TAI YPAKOJA NEPALANKI DIRVOŽEMIO SUDĖTIS, KADANGI MIESTO DIRVOŽEMYJE VYRAUJA MAŽIAU DRAUGIŠKA MEDŽIUI MINERALINĖ FRAKCIJA

2021-03-16

VGAT organizuotas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

7

Pabandykime NEBLOGINTI MEDŽIŲ AUGIMVIETĖS, O JEI GALIME IR PAGERINTI

APIE TAI RAŠO IR Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010-03-15 įsakymas Nr. D1-193 „Dėl želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“ kurios skelbia:

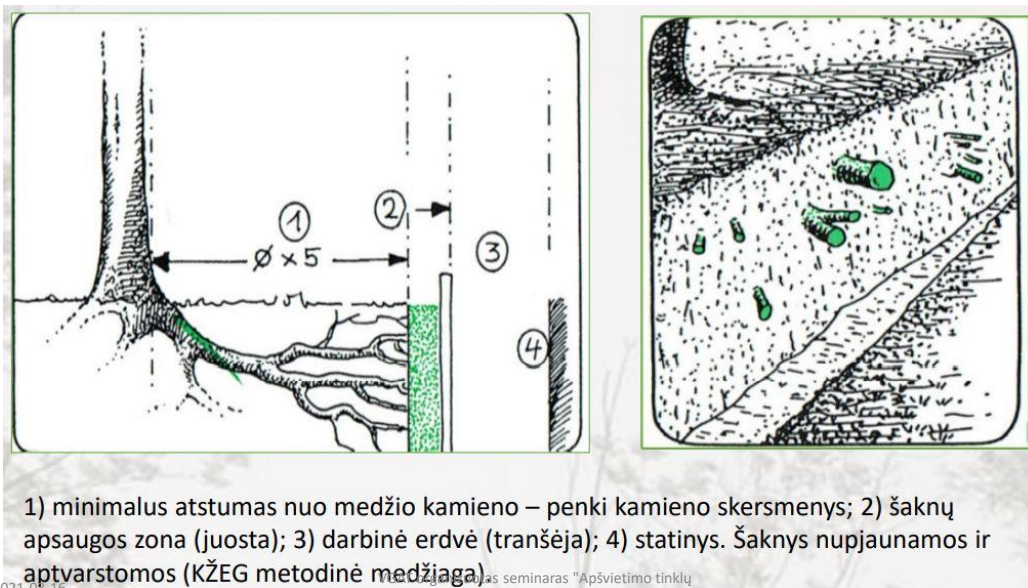
- **išpurenti ir patręšti** žemę po statybvietėje augančių medžių ir krūmų lajomis prieš statybos pradžią, kad pagerėtų jų augimo sąlygos statybos laikotarpiu;
- **iki darbų pradžios aptverti medžius ir krūmus**, augančius statybvietėje ir arčiau kaip 5 m nuo įvažiavimo ar išvažiavimo iš statybvietės važiuojamosios dalies krašto;
- medžių grupes ir krūmus **ištisiniu, ne žemesniu kaip 2 m aptvaru** ir ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžių kamienų ir 1 m nuo krūmų;
- pavienius medžius – trikampi aptvaru, kurio apatinės kraštinės turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo medžio kamieno, arba lentomis. Aptvarą tvirtinti kuolais, įkaltais 0,5 m ir giliau; aptveriant visą statybvietę, neaptverti į ją nepatenkančių gatvės ir kitų želdinių;
- įrengti takus, pakeltus virš žemės paviršiaus, ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžio kamieno, kai darbo metu reikia vaikščioti arti želdinių (po medžių lajomis);
- **nesandėliuoti medžiagų ir įrenginių, nevažinėti, nestatyti transporto priemonių, laikinų statinių ir įrenginių prie medžių arčiau kaip 1 m nuo medžių lajų projekcijų**, bet ne arčiau kaip 3 m nuo kamieno ir 2 m nuo krūmų. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų;
- **užpilti žemėmis pagal projektą padarytas tranšėjas per trumpiausią laiką**, bet ne ilgiau kaip per mėnesį;

2021-03-16

VGAT organizuotas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

8

KELETA PAPILDOMŲ PRIEMONIŲ, KURIOS NEAPIBRĖŽTĖS LT TEISĖS AKTUOSE, TAČIAU LABAI REKOMENDUOJU JŲ LAIKYTIS IŠVENGIANT DIDELIŲ BAUDŲ

9

TRANŠEJOS KASIMAS NAUDOJANT ORO KASTUVĄ IŠSAUGOMOS VISOS - NET PAČIOS MAŽIAUSIOS MEDŽIO ŠAKNYS

10

ŠAKNŲ GLOBA - DARBŲ METU JAS APVYNIJOJANT DRĖGNA MEDŽIAGA– HUMANIŠKAS IR SVEIKINTINAS PAVYZDYS

KŽEG archyvo medžiaga, 2019–2020

2021-03-16

VGAT organizuotas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

11

Ačiū už dėmesį,
linkiu tūrinio seminaro ir gautų žinių pritaikymo praktikoje

Giedrė Čeponytė
Vyriausiojo miesto architekto skyrius

Patarėja

Konstitucijos pr. 3 -418

Tel. 8 5 211 2469; +370 611 18315
El. paštas giedre.ceponyte@vilnius.lt

2021-03-16

VGAT organizuotas seminaras "Apšvietimo tinklų infrastruktūros įrengimas ir nuosavybės teisių perdavimas"

12